

Het Sliedrechts Dialect (598)

Reacties:

K. Lissenburg - van Genderen. Weresteijn 72. Tel.0184 – 415368.

Emailadres: basenkorrielissenburg@historie-sliedrecht.nl

Baggerfestival 2004

Êêns in de twêê jaer wordt 'r in Slierecht 't "Baggerfestival" gehouwe en dut jaer is 't op 11 en 12 juni fêest. Korsjonnoo vroeg daerom onderlest aa mijn om voor 'de Stem' een stuksie te schrijve over d'n Bagger. "Jij ben teslotte van huis uit nog zô'n echte baggeraer van d'n ouwe stempel" zee ze, en faailijk het ze daer ok wel 'n bietjie gelijk in. 'k Was nog mor 'n jongchie van een jaer of 16 toe 'k mè Jaonus van Werd naer buitenaf meegong naer de Zoijerzêê. Jaonus was machinist (mêêster) op de Kaoliwaol 21, een ouwe stôômbaggermeule van De Grôôt uit Blommendaol. Aailijk zou Jaonuzze zeun Coochie meegegaon zijn, mor op 't leste mement doch tie toch mor te motte blijve vaareve bij schilder Van Es. Vâ me vaoder hà Jaonus gehoord dà 'k 't spoegzat was op de sluitingfebriek bij Van Bêest. Dat waarek achter een hekke of poort in de febriek sting me niks aan, mor 't was m'n aage schuld dà 'k daer terecht gekomme was. 'k Hà gêên zin meer om naer de HBS in Dorcht te gaon toe 'k temet zeker wis dà 'k zou blijve zitte. Schooltjie makke (spijbele) was voor mijn de nermaalste zaak van de wêrld geworde, mor daer zâ 'k een aandere keer wel is meer over vertelle.

Kaailêem baggere

We lagge met de meule een paor honderd meter uit de zêêdijk bij Staovere, je weet messchie wel, dà durpie is ooit beroemd geworre deur 't vrouwchie van Stevore. Dat mensie kreeg 't vanwege de rijkdom in de 16e êêuw hôog in d'r bol en toe liet ze graon in de zêê storte, waerdeur hêel d'n haove verzandde en toe was 't gedaen met de voorspoed. Hôogmoed kwam voor de val, zô gezeed. De bedoeling was datte me ter plekke in 't IJsselmeer kaailêem weg zouwe baggere en zô 'n diepte zouwe maoke die laeter as haovebekke benut kon worde. Met die opgebaggerde kaailêem, die me op zolderbakke baggerde, zouwe knijperkraone haovehôôfde (pieren) bouwe. Van te vore wazze d'r grondboringe gedaen, mor wat ovve me ok deeje, 't was niks dan zand en veen datte me opbaggerde. Nae een waarkweek van 60 draaiure, hadde me op de vrijdagmiddag soms wel een kaoichie van een klaaine 50 meter bove waoter wete te krijge. Mor 't leken wel of 't ieder weekend sturremweer was, want smaondassoches was 't hêêle spul weer weggespoeld. 't Putjie zou een week of 6 dure hà Jaonus verteld, mor we bleve d'r bezig van de Paose tot net voor de Korsemus en toe was 't nô nie klaor, mor mosse me gaon vluchte omdà me d'r aanders in (uit) zouwe vrieze.

Ijsbreke

Met hange en wurrege konne me de Oranjesluize bij Amsterdam nog net haole en toe hê 'k med aage ôôge gezien hoe gaauw ie op 't IJsselmeer een pak ijs kan hebbe. Over Alphe aan de Rijn en Goudao voere me naer Slierecht, waer we de meule af mosse levere bij de wurref van Van Rees. De schipper en machinist bleve voor rippaasie aan boord, de rest van de bemanning kreeg de zak. 'Kostgangers houwe me niet', wier d'r gezeed. 't Gevolg was dà me 13 weke lang waarekelôôs bleve, want 't vroom die winter dat 't kraakte en de revier gong zôwaer in dat jaer nog dicht. Iedere week mosse me bij Leen Venis van d'n bond, op 't Van de Houte Willemsplaain, "stempeler". Op donderdagmiddag mos ie dan 'n briefie inlevere en

kreeg ie kontant je WW-uitkering uitbetaald. 't Was 'n scharrig bietjie, 37 gulde en 14 cente in de week, trewijl dà 'k meer dan 165 in de week had toe 'k nog waarekte. Want naest die 60 draaiure, maakte me ok veul overure. D'r was aaltijd êên aevend in de week dat 'r kole gelaoje mosse worde. Die wiere op een zolderschuit langsij gebrocht en dan mos ie met de schop de bunkers vulle. Azze de bunkers aereg leeg wazze, dan mos ie die zolderschuit nog 'n keer extrao naer d'n aandere kant verhaole omdat de meule anders te veul op êên oor kwam te legge è je messchie waoter zou maoke. Op aandere aevende deeje me rond rippereere. Schalleme en emmers verbuste me zellef aan boord, en daernaest hà je netuurlijk 't nermaole onderhoudswaark zôas 't smere van de schijve en de laairolle, mor ok af en toe is een nieuwe pot of rol steke en hellepe in de mesienkaomer bij 't inkorte van de rieme of dat soort van dinge.

Volcontinue 4-ploege dienst

Haalef maert kwam d'r weer waarek, we mosse 'n schip gaon "begrave" tusse de piere van Hoek van Holland. Naest 't vrak van de gezonke zêebôôt, de Faustus, mosse me 'n hêêle diepe kuil baggere (zuige) en de bedoeling was dat op 'n geveve mement 't scheepsvrak in z'n gehêel in dien diepe pit zou truule. 't Was 'n ingewikkeld kerrewaai waer aailijk niemand ervaering mee had. 't Mos dag en nacht, ok zaeterdag en zondag, deurgaon om 't zô gaauw mogelijk klaor te krijge, mor ok om zô kort mogelijk de zêevaert te hindere. Je lag ommers midde in d'n aanvaerroute naer de vaergeul van d'n drukste haove van de hêêle wêrld. Omdà me temet op volle zêê lagge, mosse me as 't meer dan windkracht 6 wier, met 't hêêle spul opbreke en dikkels was 't 'n hachelijke zaak. We kregge assistensie van 'n baaregingsvaertuig van Smittak om de ankers thuis te haole, mor 'k hed ok meegemaakt dat 'r gêên beginne meer aan was. De schipper en de uitvoering hadde dan veuls te lang deuredraaid en gedocht dat 't wel zou meevaalle met de sturrem. 't Gevolg was datte me de ankerdraeje gewoon af mosse kappe (brande) om nog op tijd weg te komme. Aanders zouwe me mè man en muis vergaon zijn. 't Was vrêêke, vroete en moore geblaeze. D'r zat veul tege en we hadde grôôte ripperaosies azze me de zuigpijp verspeuld hadde, omdat 'r 'n onverwachten bres onderwaoter was gevaalle, waerdeur 't hêêle spul vast kwam te zitte of de zak van de pijp scheurde. 't Was een harde leerschool, mor een ervaering die 'k achteraf nie graeg gemist zou hebbe. Voor mijn was t'r de baosis gelege voor 'n prachtige tijd op 't baggerwaarek. Naest de vrijhaaid aan boord, hà 'k een goed lôôn deur 't wekelijks schrijve van een paor overure. Grôôte stele en klaaine stele, mor grôôte stele 't mêêst, hee. Nou, en aan aal dat geploeter in de baggerij, dankt 't Slierechse festival, nae zôôvel jaer, nog steeds z'n naam! 'k Wens iederêên een vrijdag en een zaeterdag 'n gezellig en geslaogd festival. Wie weet zie me mekaor wel bij de kraem van de Historische Verêêniging as jullie de nieuwe videoband of DVD van ons Baggerdurp komme kôôpe . . !

Huib Kraaijeveld

P.S. Op onze website www.historie-sliedrecht.nl is ok aander verêênigingsnieuws te vinge, zôas deuze maond de stambôome van de families Mes (nieuw) en Korporaal in de "Genealogische Grabbelton" en veul schoolklasfotoochies met Slierechse gezichte...